

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS-BEHANDLER	MØTE-DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.09.22	27/22

Behandling av saken:

Saksnr.: 27/22
Utvalg: Kontrollutvalget
Kommunestyret

Møtedato:
27.09.22

Forvaltningsrevisjonsrapport – «Økonomistyring og budsjettprosess»

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjonsrapport av 31.08.22 - utarbeidet av Revisjon Midt-Norge SA

Bakgrunn:

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 punkt c). Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Kommunestyret i Holtålen kommune behandlet i sak 47/20 den 15. oktober 2020 planen for forvaltningsrevisjon for årene 2020-2024. Kontrollutvalget fulgte opp planen med å bestille en forvaltningsrevisjon om temaet økonomistyring og budsjettprosess. Som innspill til problemstillinger ble det henvisning til en rapport om økonomistyring og økonomirapportering som Revisjon Fjell IKS utarbeidet for kommunen i 2012.

Kontrollutvalget behandlet prosjektplanen i sak 02/22 den 27. januar 2022, hvor problemstillingene og rammene for prosjektet ble fastsatt. Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Holtålen kommunes kontrollutvalg i perioden fra januar til august 2022.

Problemstillinger:

Temaet for dette prosjektet er hvorvidt kommunens budsjettprosess og budsjettoppfølging legger til rette for god styring og kontroll både for det administrative og det politiske nivået.

Følgende problemstillinger er besvart i rapporten:

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?
2. Har kommunen tilfredsstillende system og rutiner for budsjettstyring og rapportering?
3. Legger budsjettprosessen og beslutningsgrunnlaget i budsjettsaker til rette for god politisk styring og kontroll?

MØTEBOK

Avgrensninger:

En forvaltningsrevisjon skal ikke evaluere politiske vedtak eller prioriteringer. Det øverste ansvaret for økonomistyringen ligger hos kommunestyret. Gjennom summen av bevilgninger tar kommunestyret beslutninger som har avgjørende betydning for økonomistyringen. Revisor har ikke vurdert om disse beslutningene har vært egnet til å innfri kommunelovens krav om at økonomien skal forvaltes slik at handlevnen blir ivaretatt over tid. Rapporten er avgrenset å undersøke om kommunedirektøren legger frem et beslutningsgrunnlag som er egnet for kommunestyret til å ivareta det overordnede ansvaret.

Mange enheter og aktører er involvert i budsjettprosessene, og av ressurs hensyn må det foretas et utvalg. Datainnsamlingen har blitt avgrenset til de enhetene og aktørene som i størst grad har kunnet belyse problemstillingene.

Kommunedirektørens uttalelse:

En foreløpig rapport ble sendt på høring til kommunedirektøren i Holtålen den 21. juni 2022. Høringssvaret av 29. august 2022 er tatt inn i vedlegg 6 i rapporten.

Rapportens vurderinger og konklusjoner blir tatt til etterretning. Det blir videre pekt på at de fleste av anbefalingene vil bli fulgt opp i nytt økonomireglement og ved implementering av styringsverktøyet *Framsikt*.

Revisors hovedkonklusjon:

1. Sikrer budsjettprosessene en realistisk og fullstendig budsjettering?

Revisjonen konkluderer med at administrasjonen har en hensiktsmessig måte å arbeide på for å sikre realistiske og fullstendige årsbudsjett. De har inntrykk av at det arbeides grundig med kvalitetssikring av tallene. Revisor har ikke funnet tilsvarende grundighet i arbeidet for de tre siste årene i økonomiplanperioden.

2. Har kommunen tilfredsstillende system og rutiner for budsjettstyring og rapportering?

Etter revisjonens mening har Holtålen kommune etablert gode rutiner for budsjettstyring og rapportering. Vi savner imidlertid styrende dokumenter som kan forebygge uklarheter om hvem som skal gjøre hva. Dette gjelder både rollefordelingen internt i administrasjonen, og avklaring av myndighet mellom kommunedirektør og kommunestyret i forbindelse med budsjettendringer.

3. Legger budsjettprosessen og beslutningsgrunnlaget i budsjettsaker til rette for god politisk styring og kontroll?

Etter revisjonens mening er ikke budsjett- og økonomiplandokumentet, og prosessen som leder frem til vedtaket, egnet for noen god politisk styring og kontroll med økonomien.

Revisjonens anbefalinger:

Revisor anbefaler Holtålen kommune å:

- Vedta et økonomireglement som beskriver rammeverket for kommunens budsjettprosess, budsjettstyring og økonomirapportering.

MØTEBOK

- Vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, og påse at måltallene får en styrende funksjon for budsjett- og økonomiplanforslagene.
- Utarbeider styrende dokumenter for administrasjonens budsjettprosess, budsjettstyring og økonomirapportering.
- Legge større vekt på at økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer skal følges opp.
- Sørge for at budsjettendringer i kommunestyret blir behandlet på samme nivå som budsjettet var vedtatt, og at det blir etablert rutiner for administrative budsjettendringer innenfor vedtatte rammer.
- Utvikle et enhetlig mål- og resultatsystem med konkrete og etterprøvbare mål for tjenesteytingen.

Saksvurdering:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Midt-Norge SA har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til rapporten og videresender den til kommunestyret for endelig behandling.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten *Økonomistyring og budsjettprosess* av 31.08.22 tas til etterretning.

Holtålen kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om å:

- Utarbeide et økonomireglement som beskriver rammeverket for kommunens budsjettprosess, budsjettstyring og økonomirapportering.
- Utarbeide finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, og påse at måltallene får en styrende funksjon for budsjett- og økonomiplanforslagene.
- Utarbeide styrende dokumenter for administrasjonens budsjettprosess, budsjettstyring og økonomirapportering.
- Legge større vekt på at økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer skal følges opp.
- Sørge for at budsjettendringer i kommunestyret blir behandlet på samme nivå som budsjettet var vedtatt, og at det blir etablert rutiner for administrative budsjettendringer innenfor vedtatte rammer.

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 31.02.22.

Behandling:

MØTEBOK

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyrets vedtak: